

Contact / İletişim

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Tayfur Sökmen Kampüsü Antakya/HATAY

Phone : +90 326 245 50 84
Fax : +90 326 245 50 83
e-mail : ilahiyatdergi@mku.edu.tr
web : dergipark.org.tr/tr/pub/antakiyat

---

e-ISSN: 2667-4017

Copyright © 2020
Hatay Mustafa Kemal University Faculty of Theology
All rights reserved

Sahibi / Owner

Mehmet Ali KİRMAN, Prof. Dr. (Dean), Hatay Mustafa Kemal University

Baş Editör / Editor-in-Chief

Necmettin ÇALIŞKAN, Associate Prof. Dr., Hatay Mustafa Kemal University

Editör Kurulu / Editorial Board

Adem APAK, Prof. Dr., Uludağ University

Mehmet BAYRAKTAR, Prof. Dr., Yeditepe University

Hasan AKKANAT, Associate Prof. Dr., Ankara Hacı Bayram Veli University

Ali BİRBİÇER, Assist. Prof. Dr., Hatay Mustafa Kemal University

Rıdvan DEMİR, Assist. Prof. Dr., Hatay Mustafa Kemal University

Recep BİLGİN, Assist. Prof. Dr., Hatay Mustafa Kemal University

Yayın Kurulu / Publication Board

Fatih Yahya AYZAZ, Prof. Dr., Çukurova University

Ali PAJAZİTİ, Prof. Dr., South East European University

Galip SAYILOV, Prof. Dr., Azerbaijan National Academy of Sciences

Salih AYDEMİR, Associate Prof. Dr., Ankara Hacı Bayram University

Yusuf OKŞAR, Assist. Prof. Dr., Hatay Mustafa Kemal University

Ferhat YILMAZ, Assist. Prof. Dr., Hatay Mustafa Kemal University

İlbey DÖLEK, Assist. Prof. Dr., Hatay Mustafa Kemal University

Yalçın ÇETİN, Assist. Prof. Dr., Hatay Mustafa Kemal University

Eduart ÇAKA, Dr., Albanian Institution of History

Dil Editörü / Language Editor

İlbey DÖLEK, Assist. Prof. Dr., Hatay Mustafa Kemal University (İngilizce)

Ferhat KANDERUN, Lecturer, Hatay Mustafa Kemal University (Arapça)

Sekreteryä / Secretariat

Ahsen YILMAZ, Res. Assist., Hatay Mustafa Kemal University

Tasarım / Design

Kürşat Kaan ÖZKEMAHLI, Res. Assist., Hatay Mustafa Kemal University

Arif YÜCEL, Lecturer, Kahramanmaraş Sütçü İmam University

Dergi içerisinde yer alan içeriklerden sadece ilgili yazarlar sorumludur. Editör kurulu sorumlu tutulamaz.

ANTAKİYAT Hakemli bir dergidir. Yılda 2 sayı olacak şekilde yayımlanır.

ANTAKİYAT Dergisi Google Scholar, İdealonline, Kaynakca.info, İSAM (İslam Araştırmaları Merkezi), ACAR İndeks, ASOS İndeks, Türk Eğitim İndeksi, ResearchBib, Index Copernicus, Scientific indexing service (SIS), Paperity, OpenAIRE, Elektronischen Zeitschriftenbibliothek, ROOTINDEXING, I2OR Indexing Services, Directory of Research Journals Indexing (DRJI), BASE (Bielefeld Academic Search Engine) veri tabanlarında taranmaktadır.

Editörden

Antakiyat'ın Güz 2020 dönemi 3. Cilt 2. Sayısını takdim etmekten büyük mutluluk duyuyoruz.

Yaklaşık bir yıldır tüm dünyanın yoğun bir şekilde mücadele ettiği COVID-19 salgını ülkemizde de çeşitli alanlarda sıkıntıları hissettirmiştir. Özellikle eğitimin tüm aşama ve alanlarında uygulanmak zorunda kalınan uzaktan eğitim ve buna bağlı olarak ortaya çıkan bir takım olumsuzluklar yanında yayın hayatında ciddi bir üretimin olduğu da ortaya çıkmıştır. Kısıtlamalardan kaynaklanan zaman yönetimi ilmi çevrelerde de kendini hissettirmiş gibi görünmektedir. Zira bu sayımızda hem makale sayısında bir artış söz konusu oldu hem de dergimizin kriterlerine uymadığını tespit ettiğimiz bazı makaleleri de geri çevirmek durumunda kaldık.

Dergimizin bu sayısında 7 araştırma makalesi, 2 tercüme çalışması ve 3 kitap kritiği yer almaktadır. Farklı alanlarda birbirinden kıymetli araştırmalarıyla akademi dünyasına katkılarda bulunan değerli yazarlarımıza bu çabalarından dolayı Antakiyat ailesi olarak teşekkür ederiz.

Bu sayımızda yer alan makalelerimizde;

Recep Bilgin'in kaleme aldığı "Hadislerde Hz. Peygamber'in Eleştirileri" adlı çalışmada; Hz. Peygamber'in sahâbelerin yanlış yapmaları durumunda direkt şahsı hedef almaması, onları rencide etmeden genel ifadeler kullanmak suretiyle kişilerin toplum içerisindeki konumunu da dikkate alarak hem kişiyi hem de mü'minleri eleştirerek eğitmeyi amaçlaması ve çeşitli olay/durum karşısında takındığı tavır, duyduğu ifadelerle verdiği cevap ve yaptığı tenkitlerden örnekler ortaya konulmuştur.

Yalçın Çetin'in "Aliya İzzetbegoviç'in Adalet Anlayışı Üzerine" adlı makalesinde; Genel adalet düşüncesi nedir? Batı'yı ve Doğu'yu adalet noktasında nasıl görmektedir? Dinlerin adalet bakışını nasıl değerlendirmektedir? şeklindeki sorulara Aliya İzzetbegoviç'in şahsında cevaplar verilmeye çalışılmıştır.

Ömer Korkmaz'ın "Şerhu Muhtasari't-Tahâvî Bağlamında Cessâs'ın Tahâvî'ye İtirazları" adlı çalışmasında Hanefî mezhebi içerisinde mezhebin usûl ve fûrû görüşlerinin sonraki dönemlere aktarılmasında çok önemli rolü olan iki âlimin eserlerinde mezhep imamlarına nispet edilen görüşlerin farklılıkları izah edilmeye çalışılmıştır.

Veli Aba ve Feyzullah Zerey'in ortaklaşa yazdıkları "Cemaatle Kılınan Namazın Tek Başına Kılınan Namazdan Üstün Olduğuna Dair Rivayetler ve Tahlili" adlı makalede; Hz. Peygamberin Müslümanları cemaatle namaz kılmaya teşvik etmesinin arka planında yatan ferdi ve toplumsal faydalar cemaatle kılınan namazın efdaliyetini esas alan rivayetler üzerinden değerlendirilmiştir.

Cengiz Mürsel ve Fatma Onur “Aile ve Dini Rehberlik Bürosu Görevlilerinin Karşılaştıkları Problemlere Dini Danışmanlık ve Rehberliğin Katkısı (Bingöl Örneği)” adlı makalelerinde 2015-2020 yılları arasında Bingöl genelinde Diyanet İşleri Başkanlığı Aile ve Dini Rehberlik Bürolarına “evlilik/nikâh/boşanma” gibi ailevi nedenlerle danışan olarak müracaat eden eşlerin soru(n)larını ve onlara Dini Danışanlar tarafından sunulan çözümleri ele almışlardır.

Ahmet Beken’in “Ahlâkî Bir Alan Olarak Tasavvufun Eğitimle/Din Eğitimiyle İlişkisi” adlı çalışmasında tasavvufun/tasavvufî ahlâkın eğitimle ilişkisini gündeme getiren husus ise tasavvufun gerek nazarî ve gerekse amelî bakımdan ahlâka (ve ahlâk eğitime) dair açılımlar ortaya konulmaya çalışılmış ve bu söz konusu diyalojik ilişkinin Hâris el-Muhâsibî örneğinde ortaya konulmasına gayret edilmiştir.

Meryem Karataş “İhtiyaç Odaklı Kur’an Kursları Öğretim Programlarında Hz. Muhammed İmajı –Dinim İslam Kitabı Özelinde-” adlı makalesinde 2012 yılındaki öğretim programı ve kurslarda okutulan *Dinim İslam* kitabında Hz. Muhammed imajının nasıl çizildiğinin onun rol modelliğine nasıl katkıda bulunduğu tespitini hakkındaki bulguları ortaya koymaya çalışmıştır.

Bu sayımızda 2 tercüme çalışma da yer almaktadır. Ferhat Yılmaz’ın çevirisini yaptığı “Semitik (Sami) Dillerde Şahıs İsimleri” adlı makalede Arapça kelimelerin kökeninin belirlenmesinde veya Arapçadaki dilbilimsel olguların önceki Semitik (Sami) dillerde bulunan durumlara bağlanması ile ilgili olarak, Semitik (Sami) diller arasındaki karşılaştırmalar alanında bu konudan yararlanma olasılığı üzerinde durulmuştur. Diğer çeviri çalışması ise Talip Demir “Din ve Tıp IV: Din, Fiziksel Sağlık ve Klinik Tavsiyeler” adlı makale üzerinde çalışmıştır. Bu çeviri yazarın dergimizde yayınlanmış olan çeviri serisinin sonuncusudur. Burada dinin fiziksel sağlık ve ölümlerle ilişkisini inceleyen kapsamlı ve sistematik araştırma sonuçları özetlenmiştir.

Ayrıca bu sayımızda Hülya Alper “Mâtürîdî”, Fatma Zehra Kara “İslâm Engelliler Hukuku” ve Erkan Benli “İlk Dönem Hadis Tartışmaları” adlı kitapların tanıtımını yapmışlardır.

Emek mahsulü çalışmalarını dergimizde yayımlamayı tercih eden yazarlara, makaleleri değerlendirip katkı sunan değerli hakemlere, yayın ve danışma kurulunda yer alan hocalarımıza, makalelerin ön incelemesinden mizanpajına kadar yayım sürecinin tüm aşamalarında görev alan editörleri arkadaşlarımıza ve bu sayının yayına hazırlanmasında özellikle redaksiyon aşamasında büyük emekler sarf eden Fakülte Dekanımız Prof. Dr. Mehmet Ali Kirman’a samimi teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Baş Editör
Doç.Dr. Necmettin ÇALIŞKAN

İÇİNDEKİLER/ INDEX

Araştırma Makaleleri / Research Articles

Recep BİLGİN

Hadislerde Hz. Peygamber'in Eleştirileri/
Criticism of the Prophet in Hadiths 164

Yalçın ÇETİN

Aliya İzzetbegoviç'in Adalet Anlayışı Üzerine/
On Alija Izetbegović's Concept of Justice.....178

Ömer KORKMAZ

Şerhu Muhtasari't-Tahâvî Bağlamında Cessâs'ın Tahâvî'ye İtirazları/
Jaşşâş Objections to Taḥâwî in the Context of Sharḥ Muhtaşar al-Taḥâwî.....197

Veli ABA, Feyzullah ZEREY

Cemaatle Kılınan Namazın Tek Başına Kılınan Namazdan Üstün Olduğuna Dair
Rivayetler ve Tahlili/
The Narrations that Stating the Prayer Performed in Congregation is more
Virtuous than the Prayer Performed Alone and their Analysis 210

Cengiz MÜRSEL, Fatma ONUR

Aile ve Dini Rehberlik Bürosu Görevlilerinin Karşılaştıkları Problemlere Dini
Danışmanlık ve Rehberliğin Katkısı (Bingöl Örneği)/
The Contribution of Religious Counseling and Guidance to Questions
Faced by Family and Religious Guidance Officers (Bingol Example).....231

Ahmet BEKEN

Ahlâkî Bir Alan Olarak Tasavvufun Eğitimle/Din Eğitimiyle İlişkisi/
The Relationship of Sufism as a Moral Field with Education/Religious Education...256

Meryem KARATAŞ

İhtiyaç Odaklı Kur'an Kursları Öğretim Programlarında Hz. Muhammed İmajı
-Dinim İslam Kitabı Özelinde-/
The Image of Prophet Mohammad in Needs-Oriented Quran Courses Curriculum
-In the "My Religion Islam" Book-.....279

Çeviri Makaleleri / Translation Articles

Ferhat YILMAZ

Semitik (Sami) Dillerde Şahıs İsimleri/
Personal Names in Semitic Languages.....292

Talip DEMİR

Din ve Tıp IV: Din, Fiziksel Sağlık ve Klinik Tavsiyeler/
Religion and Medicine IV: Religion, Physical Health and Clinical 305

Kitap Tanıtımı / Book Reviews

Hülya ALPER

Mâtürîdî 323

Fatma Zehra KARA

İslâm Engelliler Hukuku 327

Erkan BENLİ

İlk Dönem Hadis Tartışmaları.....331